

هرچه کنی، به خود کنی

پیشانی
پیشانی
پیشانی

آدمی در طول زندگی خود همواره با انبوهی از انتخاب‌ها مواجه است. اما آیا همه آنچه از مسیر ذهن و عمل ما می‌گذرد و منجر به عمل و تصمیم می‌شود، نتیجه انتخاب آگاهانه ماست؟ کارهایی که به‌ظاهر خودمان آن‌ها را انتخاب کرده‌ایم اما تصمیم‌گیرنده واقعی، ما نبوده‌ایم یا کارهایی که اصلا بدون فکر، آن‌ها را انجام می‌دهیم. اینکه اعمال ما چقدر براساس انتخاب‌های ما هست یا نیست، بحثی طولانی‌ر می‌طلبدا ما باتوجه‌به توصیه‌های دینی‌مان درباره اهمیت انتخاب داشتن و آگاهانه انجام دادن اعمال، خوب است دراین‌گزاره کمی دقیق بشویم. از امام علی^(ع) نقل شده است: «لَا يَغُفِّرُ الزَّجَلُ إِلَّا الْعَمَلَةَ. كَمَا لَا يَغُفِّرُ الْقَرِيبُ مِنَ الشَّخْرِ إِلَّا عِنْدَ خُضُورِ الثَّمَرِ؛ هیچ انسانی جز با عملش شناخته نمی‌شود، مثل درخت ناشناخته که جز با رسیدن میوه‌اش، نمی‌توان آن را شناخت (عمل). میوه درخت وجودی انسان است» (غررالحکم، حدیث ۹۶۹۴). پس انتخاب آگاهانه و ناآگاهانه وجود دارد، اما آنچه عملکرد ما تلقی می‌شود، محصولی از افکار، ایده‌ها و نشان دهنده منویات درونی ماست.

ارزیابی مثبت ومنفی ما از امور به‌علاوه مهارت‌های اجتماعی ما، می‌تواند راه را برایمان مشخص کند؛ اینکه در آینده از تصمیم خود پشیمان می‌شویم و موجب ناراحتی و خسارت برای ما می‌شود یا آنکه برای ما مساعدت و خرسندی در پی دارد. امام علی^(ع) نه تنها به‌عنوان امام شیعیان بلکه به‌عنوان اندیشمندی عمیق درسختان خود به بهره‌های خرد، آگاهی و اندیشه‌ورزی به‌عنوان نقش اساسی عملکرد در سعادت و شقاوت انسان، اشاره‌های فراوان کرده‌اند. در کتاب بحارالانوار از ایشان نقل شده است: «الْتَّيْبِيرُ قَبْلَ الْعَمَلِ، فَإِنَّهُ يُؤَيِّتُكَ الْتَّدَمُّ؛ تدبیر و آینده‌نگری قبل از انجام کار. لازم است، زیرا این کار، تو را از پشیمانی ایمن می‌سازد». سخنان بزرگان ما از علمی لدنی و الهی نشئت گرفته است؛ همچنان‌که آیات قرآن کریم نیز بر اهمیت انتخاب آگاهانه صحه گذاشته‌اند و بر آن تأکید می‌کنند. در سوره انسان، آیه سوم، آمده است: «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكَرًا وَإِنَّمَا كَفَّوْا؛ ما راه را به او نشان دادیم، خواه شاکر باشد (و پذیرا شود)، خواه ناسپاس». خدای متعال در این آیه، به‌روشنی بیان می‌کند که انتخاب راه با خود انسان است. علامه طباطبایی در تفسیر این آیه گفته است: «آن سبیلی که خدا بدان هدایت فرموده، سبیلی است اختیاری و شکر و کفری که مترتب بر این هدایت است، در جواختیار انسان قرار گرفته است. هرفردی به هریک از آن دو که بخواهد، می‌تواند متصف شود و اکراه و اجباری در کارش نیست»؛ زیرا اگر غیر از این باشد، معنای جزا و پاداش از بین خواهد رفت. اگر اعمال ما از سراختیار نباشد، چگونه امکان دارد که بتوان معنایی از خوبی یا بدی به آن‌ها بخشید؟ مثل کودکی که معنای الفاظ زشت را نمی‌داند و ما به اشتباه او را به دلیل به‌کار بردن آن الفاظ تنبیه می‌کنیم. تا زمانی که کودک معنای لفظ را نمی‌داند، مثل این است که از کلمات بی‌معنی استفاده می‌کند و تنبیهی برای او نمی‌توان در نظر گرفت، بلکه از زمانی که انسان، آگاهانه و باتوجه به درک معنا، از کلمات استفاده می‌کند، می‌توان به حرف‌هایش اعتبار داد.

بر همین اساس است که در بسیاری از باورهای دینی و همچنین در متون دینی ما مسلمانان، دنیا محلی برای آزمایش و عمل است و آخرت، محل جزا و پاداش و هر حرف و سخن ما و تصمیم و انتخاب ما، ثبت و ضبط می‌شود. در سوره شمس آمده است: «قَدْ أَفْلَحَ مَن زَكَّاهَا وَقَدْ خَابَ مَن دَسَّاهَا؛ هرکه نفس خود را پاک و تزکیه کرده، رستگار شده است و آن که نفس خویش را با معصیت و گناه آلوده ساخته، نومید و محروم شده است» (شمس / ۹۱۰). اینکه سلامت نفس و سلامت زندگی را برای خود برگزینیم یا انتخابی غیر از آن داشته باشیم، با خود ماست. اما عواقب و مسئولیت آن نیز بی‌تردید برعهده خود ما خواهد بود که هرچه کنیم، به خود کرده‌ایم.

خبر

تأسیس مرکز مشاوره اسلامی ایرانی

مدیرکل دانشجویی وزارت بهداشت با اشاره به ابلاغ آیین‌نامه «تأسیس مراکز مشاوره مبتنی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی» از ایجاد این مراکز در ۶۵ دانشگاه و دانشگاه علوم پزشکی کشور خبر داد و گفت: این آیین‌نامه به منظور تحقق ماده ۳۶ قانون «حمایت از خانواده و جوانی جمعیت» مجلس شورای اسلامی، تدوین شده است.

به گزارش شبستان، احد بنار با اشاره به اینکه روند کارشناسی و تدوین این آیین‌نامه با همکاری نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها و همچنین اسنادان حوزه و دانشگاه یک سال به طول انجامید، اظهار کرد: در این آیین‌نامه سعی شد مراکز مشاوره و روان‌شناسی به‌صورت جامع در دانشگاه‌های علوم پزشکی دیده شود و تغییراتی بر مبنای سبک زندگی اسلامی و ایرانی در آن‌ها رخ بدهد. مدیرکل دانشجویی وزارت بهداشت با تأکید بر اینکه تمام دانشگاه‌ها و دانشگاه‌های علوم پزشکی باید این مراکز مشاوره را فعال کنند، گفت: ساختار این مراکز مشاوره در هفده دانشگاه علوم پزشکی کشور به‌صورت مدیریتی، در ۲۱ دانشگاه به‌صورت اداره و در ۲۷ دانشگاه نیز در سطح کارشناس مسئول ایجاد می‌شود.

بنار افزود: مراکز یادشده در حوزه‌های مختلف به فعالیت‌های مشاوره و روان‌شناسی خواهند پرداخت که مشاوره و سلامت روان، ارتباط با خانواده و نیز پیوند و ازدواج را شامل می‌شود. وی یادآوری کرد: با تأسیس مراکز مشاوره مبتنی بر سبک زندگی اسلامی ایرانی، تمام ظرفیت‌های وزارت بهداشت برای ایجاد و ارائه خدمات مشاوره و روان‌شناسی مرتبط با سبک زندگی اسلامی و ایرانی، پیوند و ازدواج و ارتباط با خانواده، حداقل سه برابر می‌شود.

برگزاری رویداد بانوان بهشت

رویداد بانوان بهشت که به تکریم و نکوداشت بانوان خادم و پیشکسوت مجالس حسینی اختصاص دارد، در فاصله روز شهادت تا ولادت حضرت زهرا^(س)، به‌همت بنیاد دعبل خراسی در سراسر کشور برگزار می‌شود. به‌گزارش مهر، در رویداد بانوان بهشت، بیش از ۱۳۵ نفر از بانوان خادم و پیشکسوت مجالس حسینی در سراسر کشور تجلیل خواهند شد. علاوه بر تقدیرنامه رئیس سازمان تبلیغات اسلامی، «نشان فاطمه» نیز به این بانوان اهدا می‌شود. گفتنی است مراسم افتتاحیه این رویداد در تهران به‌صورت برنامه جمعی، شنبه، ۵۲، در سالن همایش‌های سازمان تبلیغات اسلامی، واقع در میدان فلسطین، برگزار خواهد شد.

جشنواره قرآنی «حیات»

مرکز قرآن و عترت سازمان بسیج دانشجویی کشور جشنواره قرآنی «حیات» (حس یک انتخاب تازه) را با هدف انس و قرابت بیشتر دانشجویان با قرآن کریم و مفاهیم الهام‌بخش آن برگزار می‌کند و مهلت ثبت‌نام در آن را پایان آذر بیان کرده است.

به گزارش مهر، این جشنواره با رویکردی آموزشی و انگیزشی در سه بخش آوایی، کتبی و هنری برگزار می‌شود و داوطلبان شرکت در آن، می‌توانند با مراجعه به سایت www.Rafda/hayat ثبت‌نام کنند. جشنواره قرآنی «حیات» جزو بخش‌های طرح حیات است که با هدف ترویج علوم و معارف قرآنی و با رویکرد تربیت احاد دانشجویان و در راستای تحقق سبک زندگی اسلامی در حوزه انس با قرآن کریم و مفاهیم مکتب نورانی اهل بیت^(ع)، براساس حفظ موضوعی آیات قرآن و مفاهیم موضوعی نهج البلاغه و صحیفه سجاده‌یه، به‌صورت مرحله‌ای همراه با یک کتاب آموزشی، حاوی محتوای مدنظر شرکت در جشنواره، برگزار می‌شود که به سه مرحله آموزش و یادگیری، سازمان‌دهی و ثبت‌نام و مسابقات مرحله‌ای، تقسیم شده است.

مرکز قرآن و عترت با انتشار دستورالعملی جامع، بخش‌های گوناگون این جشنواره و شرایط ثبت‌نام در آن را به تفصیل توضیح داده است که از وب‌سایت فوق، این دستورالعمل را می‌توان مشاهده کرد.

دستاورد زیارت امام رضا^(ع) برای زائران

ارمغان زیارت بهشت است

شهریار

۴شنبه
۲۹ آذر ۱۳۹۲
شماره ۲۶۵۵
شماره ۲۶۵۵

۱۴

شهریار

*

آمنه مستقیم | یکی از ابتکاراتی که زندگی شیعه را از روزمرگی خارج می‌کند و رنگ و رونقی متفاوت به آن می‌بخشد، تقسیم‌بندی روزهای هفته براساس تعلق آن‌ها به یک یا چند تن از معصومان(ع) است؛ چنان‌که از شنبه و اختصاصش به پیامبر ختمی مرتبت(ص) شروع و به جمعه و امام‌زمان(عج) ختم می‌شود، اما برای ما ایرانی‌ها که در کنار عشق و ارادتمان به تک‌تک اهل‌بیت(ع)، عشق و دلبستگی متفاوتی به امام‌رضای(ع) داریم، چهارشنبه‌که به نام **امام‌رئوف**، **حضرت شمس‌الشمسوس(ع)**، **پدر و فرزند نوه‌شان سند خورده است، روزی دیگر است؛ چهارشنبه‌هایی که امام‌رضایی است و از دور و نزدیک، دل‌های ما را بند پنجره فولاد می‌کند.**

*

چهارشنبه‌های امام‌رضایی

چهارشنبه‌ها با این ظرفیت زمانی که در خود نهفته دارد، بهترین فرصت است تا از دور و نزدیک زائران امام مهربانی‌ها بشویم، به‌ویژه آنکه خود حضرت فرموده‌اند: «امام، دوستداران و شیعیان هراممی را با او عهدی است و تمامت وفای به عهد و نیکیوی انجام دادن آن، زیارت قبر ایشان است» (وسائل‌الشیعه، ج ۱۴، ص ۳۲۲). دانستن آثار و برکات زیارت امام‌رضا^(ع)، انگیزه بیشتری به‌ما برای استفاده حداکثری از فضای مهبای چهارشنبه‌ها می‌دهد.

*

شبهه شدن زائر به امام‌رئوف^(ع)

در زیارت بر شبیهه شدن و همرنگی زائر با زیارت‌شونده، تأکید شده است؛ این یعنی اگر بخواهیم از همه آثار و برکاتی که زیارت امام‌رضا^(ع) دارد بهره ببریم، باید تلاش کنیم شبیه ایشان شویم و از علم گرفته تا رأفت و کرامت رضوی را به قدر توان در خود ایجاد کنیم؛ چون نمی‌شود محب و شیعه امامی رئوف بود و به دیگران مهربانی نکرد. نمی‌شود امام‌رضا^(ع) را عالم آل محمد^(ص) دانست و در راه طلب و فراگیری علم، کوشش نکرد و نمی‌شود چشم‌انتظار کرامت امام‌رئوف^(ع) بود و خود اهل کرامت نشد.

*

۳ جایی که امام‌رضا^(ع) به داد زائرانشان می‌رسند

امام‌رضا^(ع) خود نیز در حدیثی برای زائرانشان، سازوکاری انگیزشی به‌کار برده‌اند: سازوکاری که آن‌ها را بی‌تاب زیارت حضرت ثامن‌الحجج^(ع) می‌کند. از ایشان روایت شده است: «هرکه مرا که از منزل و کاشانه به دور افتاده‌ام زیارت کند، در روز قیامت در سه جایگاه به سراغش می‌روم تا او را از ترس و سختی آن مکان‌ها خلاص کنم؛ هنگام دادن نامه اعمال به دست راست و چپ و در عبور از صراط و نزد حسابرسی و میزان» (من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۵۸۴).

مگر نه این است که ما بسیاری از اعمال نیک و ثواب را با این هدف انجام می‌دهیم که دستگیرمان در قبر و قیامت باشد و کمک کند تا از صراط، بی‌خطر و به سلامت عبور کنیم؟ امام‌رضا^(ع) رأفت بی‌حدو حصر خود را در این روایات به خوبی آشکار کرده‌اند که درمقابل یک زیارت خود، چنین دستگیری و فریادرسی از شیعیان و محبان‌شان می‌کنند.

*

*

شبهه شدن زائر به امام‌رضا^(ع) بر زیارت سیدالشهدا^(ع)

علی‌بن‌مهزیار گوید: «به امام‌جواد^(ع) عرض کردم فدایت شوم، زیارت حضرت رضا^(ع) افضل است یا زیارت امام‌حسین^(ع)؟» حضرت جوادالائمه^(ع) فرمودند: «زیارت پدرم امام‌رضا^(ع) افضل است؛ چون امام‌حسین^(ع) را تمام مردم زیارت می‌کنند و پدرم را تنها شیعیان خاص زیارت می‌کنند»؛ کافی، ج ۴، ص ۵۸۴). در این حدیث به اهمیت و جایگاه شیعیان دوازده‌امامی که به امامت علی‌بن‌موسی‌الرضا^(ع) باور دارند اشاره شده است گرچه ثواب زیارت سیدالشهدا^(ع) بر هیچ کسی پوشیده نیست.

*

فکر نکنید زیارت یعنی بوسیدن ضریح

حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر رفیعی با بیان اینکه زیارت را به بوسیدن ضریح محدود نکنید، اظهار می‌کند: همین که تصمیم به زیارت امام‌رضا^(ع) می‌گیرید و از خانه بیرون می‌آیید و وارد مشهد می‌شوید و نگاهتان به گنبد می‌افتد، ثواب زیارت‌برای شما نوشته می‌شود. مرحوم آیت‌... العظمی بهاء‌الدینی و علامه طباطبایی نیز از همان در اصلی حرم سلام می‌دادند و می‌گفتند: «از همین‌جا زیارت محسوب می‌شود». روایات ما هم این موضوع را تأیید می‌کند. فکر نکنید زیارت یعنی بوسیدن ضریح و حتما حضور در کنار قبر مطهر... همین‌که راهی مشهد شدید و در حرم قرار گرفتید و دل‌هایتان شکست، ثواب زیارت امام‌رضا^(ع) را می‌برید.

حجت‌الاسلام والمسلمین رفیعی با اشاره به ثواب بی‌شمار زیارت امام‌رضا^(ع) تأکید می‌کند: «مگر خدایم گوید: **إِنَّهُ الْقَدَّرَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ**؛ یک شب از هزار ماه بالاتر است»؛ ی‌گزاردن یک رکعت نماز در مسجد الحرام، ۱۰۰ هزار برابر نماز گزاردن در دیگر مکان‌ها ثواب دارد؟ این‌ها ثواب زیارت با معرفت امام را نشان می‌دهد.

*

راه کوتاه و سریع رسیدن به حاجات

از آثار شگفت‌آور زیارت امام‌رضا^(ع)، روا شدن حاجات است. از امام‌رضا^(ع) نقل است: «بارونه سفر به‌سوی قبور بسته نمی‌شود، مگر به‌سوی قبور ما خاندان پیامبر^(ص)». سپس فرمودند: «آگاه باشید که من ظالمانه با سم، شهید و در سرزمینی غریب، دفن خواهم شد، پس هرکه برای زیارت من بارونه خود را ببندد (و به زیارت من بیاید)، دعایش مستجاب و گناهانش آمرزیده شود» (بحارالانوار، ج ۱۰۲، ص ۳۶).

این هم جلوه‌ای دیگر از رأفت و کرامت امام مهربانی‌ها رانشان می‌دهد که به‌جای رفتن راه‌های متعدد و انجام اعمال مختلف و تلاش بسیار در مسیر رسیدن به حاجات، با یک زیارت به مراد دلمان می‌رسیم و حاجت‌روا می‌شویم. اگر این وعده و اثر را بگذاریم کنار وعده‌های پیامبر^(ص) برای زائران پاره‌تنش در خراسان، آن‌گاه بهتر درمی‌یابیم که چرا باید قطب‌نمای دلمان را در هرفرصتی به سمت مشهدالرضا^(ع) تنظیم کنیم و فرصت زیارت حضرت ثامن‌الائمه^(ع) را از دست ندهیم.

باید توجه کرد که همه این آثار زیارت امام‌رضا^(ع) صرفاً محدود به زیارت از نزدیک و در جوار حرم و بارگاه نورانی آن حضرت نیست، بلکه از هر جا که کیوت‌دل به سمت مشهدالرضا روانه شود، اثر گذار است و درهای برکت را به روی زائر باز می‌کند؛ چون شرط اصلی در زیارت، **حسن حضور و رعایت ادب** این حضور است و هر جا حسن حضور ایجاد شد و معرفت به مقام امام وجود داشت، می‌توان زائر امام‌رضا^(ع) شد. لذا می‌توان از دور هم با قرائت صلوات خاص حضرت یا خواندن زیارت امین... و دیگر زیارت‌های مربوط به اهل‌بیت^(ع) از برکات زیارت برخوردار شد.

روایات هم بر امکان زیارت از راه دور تأکید می‌کنند. امام صادق^(ع) فرموده‌اند: «هرکه توان زیارت از نزدیک را ندارد، در جای بلندی بایستد و دو رکعت نماز بخواند، سپس روی به‌سوی قبور ما کند و سلام دهد که به ما خواهد رسید» (کامل‌الزیارات، ج ۹۶، ص ۲۸۶). سلیمان بن عیسی از پدرش نقل می‌کند: «خدمت امام صادق^(ع) عرض کردم: وقتی که توان زیارت‌تان را از نزدیک ندارم، چگونه شمارا زیارت کنم؟ فرمودند: «ای عیسی! اگر توان آمدن نزد ما را نداری، روز جمعه غسل کن یا وضو بگیر و زیر آسمان قرار گیر و دو رکعت نماز بخوان و به‌سوی من توجه کن. پس هرکه در زمان حیاتم مرا زیارت کند، گویا در زمان مماتم، مرا زیارت کرده است و هرکه در زمان مماتم مرا زیارت کند، گویا در زمان حیات، مرا زیارت کرده است!».

*

برتری زیارت امام‌رضا^(ع) بر زیارت سیدالشهدا^(ع)

*

دل‌تان که متوجه امام^(ع) شد، زائر می‌شوید

در روایت است هرکه امام‌رضا^(ع) را با معرفت زیارت کند، بهشت بر او واجب می‌شود. این معرفت هم موضوع پیچیده‌ای نیست؛ معرفت یعنی اعتقاد به عصمت و امامت حضرت ثامن‌الحجج^(ع)؛ اینکه ایشان حجت خدا و جانشین موسی‌بن‌جعفر^(ع) است؛ چون برخی بر امامت حضرت کاظم^(ع) توقف کردند. از این رو بدانید اگر دل‌هایتان متوجه امام‌رضا^(ع) شود و سلام دهید، زائر محسوب می‌شوید.

*